

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет туризму

Кафедра туризмознавства і краєзнавства

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Безпека життєдіяльності і цивільний захист

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Освітньо-професійна програма «Туризм»

Спеціальність 242 «Туризм»

Галузь знань 24 «Сфера обслуговування»

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від «30» серпня 2023 р.

м. Івано-Франківськ – 2023

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Безпека життєдіяльності і цивільний захист
Викладач (і)	Шикеринець Василь Васильович
Контактний телефон викладача	+380954239468
E-mail викладача	vasyl.shykerynets@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний/заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	Відповідно до Плану-графіку консультацій викладачів з дисциплін кафедри.

2. Анотація до навчальної дисципліни

Предметом вивчення навчальної дисципліни є потенційні небезпеки; прогнозування наслідків впливу небезпек та надзвичайних ситуацій на організм людини; вивчення способів та засобів захисту населення в умовах надзвичайних ситуацій; організація умов праці відповідно до нормативів робочого місця та безпеки виробничих процесів; загальні принципи надання першої домедичної допомоги в умовах надзвичайних ситуацій.

3. Мета та цілі навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни є забезпечення студентів глибокими сучасними знаннями теоретичних основ безпеки життєдіяльності і цивільного захисту та формування необхідних у майбутній практичній діяльності фахівців умінь і навичок вирішення завдань захисту людей і середовища їх проживання.

Основними цілями вивчення дисципліни є опанування знаннями, вміннями та навичками вирішувати професійні завдання з обов'язковим урахуванням галузевих вимог щодо забезпечення безпеки персоналу та захисту населення в небезпечних та надзвичайних ситуаціях і формування мотивації щодо посилення особистої відповідальності за забезпечення гарантованого рівня безпеки функціонування об'єктів галузі, матеріальних та культурних цінностей в межах науково-обґрунтованих критеріїв прийнятної ризику.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Загальні компетентності:

ЗК01. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні

ЗК02. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя

ЗК13. Здатність планувати та управляти часом

ЗК14. Здатність працювати в команді та автономно

Фахові компетентності:

ФК1.Знання та розуміння предметної області та розуміння специфіки професійної діяльності
 ФК9.Здатність забезпечувати безпеку туристів у звичайних та складних форс-мажорних обставинах

Програмні результати навчання:

ПРН 01. Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці основні положення туристичного законодавства, національних і міжнародних стандартів з обслуговування туристів.

ПРН 09. Організовувати процес обслуговування споживачів туристичних послуг на основі використання сучасних інформаційних, комунікаційних і сервісних технологій та дотримання стандартів якості і норм безпеки.

ПРН 12. Застосовувати навички продуктивного спілкування зі споживачами туристичних послуг.

ПРН 14. Проявляти повагу до індивідуального і культурного різноманіття.

ПРН 21. Приймати обґрунтовані рішення та нести відповідальність за результати своєї професійної діяльності.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни			
Вид заняття		Загальна кількість годин	
лекції		14	
практичні		16	
самостійна робота		60	
Ознаки навчальної дисципліни			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
2-ий семестр	242 Туризм	1 курс	Вибірковий

Тематика навчальної дисципліни			
Тема	кількість год.		
	лекції	заняття	сам. роб
Тема 1. Категорійно-понятійний апарат з безпеки життєдіяльності і цивільного захисту, таксономія небезпек. Ризик, як кількісна оцінка небезпек.	2	2	7
Тема 2. Природні загрози,	2	2	7

характер їхніх проявів та дії на людей, тварин, рослин, об'єкти економіки.			
Тема 3. Техногенні небезпеки та їхні наслідки. Аварії на потенційно-небезпечних об'єктах.	2	2	7
Тема 4. Основи виробничої безпеки. Пожежна безпека на об'єктах господарської діяльності.	2	2	7
Тема 5. Соціально-політичні небезпеки, їхні види та характеристики.	2	2	7
Тема 6. Застосування ризик-орієнтованого підходу для побудови імовірнісних структурно-логічних моделей виникнення та розвитку НС.	2	2	7
Тема 7. Законодавчі та нормативно-правові основи цивільного захисту.	2	2	12
Тема 8. Основні принципи та способи захисту населення та територій від надзвичайних ситуацій. Локалізація та ліквідація НС.		2	6
ЗАГ.:	14	16	60

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	<p>Структура розподілу балів у ході аудиторно-самостійної роботи студентів (лютий-червень 2024 р.):</p> <p>1) усні відповіді на практичних заняттях з використанням візуалізованих презентацій своїх відповідей – 45 балів (9 оцінок на 9 практичних заняттях);</p> <p>2) дві письмові контрольні роботи – 10 балів.</p> <p>3) проміжний та підсумковий тестовий контроль знань – 20 і 25 балів відповідно.</p> <p>Сумарна кількість – 100 балів.</p>
---	---

Вимоги до письмових робіт	Письмова контрольна робота (3 питання, які максимально оцінюються 5 балами), домашня контрольна робота для заочної форми (3 питання, які максимально оцінюються 5 балами) – друкований або електронний варіант. Терміни написання (для денної – згідно графіку навчального процесу, для заочної – за 10 днів до початку сесії).
Семінарські заняття	усні відповіді на практичних заняттях з використанням візуалізованих презентацій своїх відповідей
Умови допуску до підсумкового контролю	Належне виконання: 1) підготовка до практичних занять (лютий-червень 2024 р.). Для цього необхідно готувати конспекти практичних занять. Вітається якісна підготовка візуалізованих презентацій для відповідей на практичні питання. Візуалізована презентація на семінарське питання не повинна перевищувати 20 слайдів. Однак слід пам'ятати, що візуалізована презентація тільки доповнює підготовлену основну відповідь студента (-ки). Студент (-ка) отримує залік з дисципліни за умови відпрацювання усіх «заборгованостей» та набору відповідної кількості балів (не менше 50).
Підсумковий контроль	Форма контролю: залік; форма здачі (комбінована).

7. Політика навчальної дисципліни	
Академічна доброчесність	Очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається Положенням про запобігання академічному плагіату в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/10/Нова-редакція-Положення-про-запобігання-академічному-плагіату.pdf).
Відвідування занять	Відвідування занять є важливою складовою навчання. Дозволяється вільне відвідування лекцій. Пропуски практичних занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку на консультаціях.
Неформальна освіта	Зараховуються як підсумковий контроль, результати онлайн курсів на платформах Coursera, Prometheus, які відповідають програмі навчальної дисципліни. Рекомендовані: <ul style="list-style-type: none"> • «Аналіз даних та статистичне виведення на мові R» (https://apps.prometheus.org.ua/learning/course/course-v1:IRF+Stat101+2016_T3/home) • «Аналітичний центр при університеті: інструкція з експлуатації» (https://apps.prometheus.org.ua/learning/course/course-v1:NAUKMA+SPA101+2021_T1/home) • «Наукова комунікація в цифрову епоху» (https://apps.prometheus.org.ua/learning/course/course-v1:UKMA+SCDA101+2020_T1/home)

8. Рекомендована література

Методична література

1. Шикеринець В.В. Охорона праці в галузі : Навчально-методичний посібник для бакалаврів спеціальності 028 «Менеджмент соціокультурної діяльності». Київ : ТОВ «Видавничий дім «АртЕк», 2016. 86 с.
2. Катренко Л.А., Кіт Ю.В., Пістун І. П. Охорона праці. Курс лекцій. Практикум : Навчальний посібник. Суми : Університетська книга, 2009. 540 с.
3. Курортна справа (самостійна робота студентів) : Навчально-методичний посібник / [Клапчук В.М. та ін.] / [За ред. проф. В.М. Клапчука] / Факультет туризму, ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». Івано-Франківськ : «Фоліант», 2018. 147 с.

Базова

1. Кошель В.І., Сав'юк Г.П., Дзундза Б.С. Безпека життєдіяльності : Навчально-методичний посібник. Івано-Франківськ : НАІР, 2018. 163 с.
2. Бедрій Я. Л. Безпека життєдіяльності : Навчальний посібник. Київ : Кондор, 2009. 286 с.
3. Желібо Є.П., Заверуха Н.М., Зацарний Н.М. Безпека життєдіяльності : Навчальний посібник. Київ : Каравела, Львів : Новий світ-2000, 2002. 328 с.
4. Зеркалов Д. В. Безпека життєдіяльності : Навчальний посібник. Київ : Основа, 2011. 256 с.
5. Михайлюк В. О., Халмурадов Б. Д. Цивільна безпека : Навчальний посібник. Київ : Центр навч. л-ри, 2008. 158 с.
7. Васійчук В.О., Гончарук В.Є. та ін. Основи цивільного захисту : Навчальний посібник. Львів, 2010. 384 с.

Допоміжна

1. Коваленко Г. І., Мусіяченко Ф. В., Протасенко О. Ф. Безпека життєдіяльності людини : Конспект лекцій. Харків : ВД "ІНЖЕК", 2008. 360 с.
2. Тимош І. М. Основи фізіології та психології праці. Тернопіль : Економічна думка, 1999. 168 с.
3. Заплатинський В.М. Полімовний тлумачний словник з безпеки : Підручник. Київ : Центр учбової літератури, 2009. 120 с.

Інформаційні ресурси

1. Офіційне Інтернет-представництво Президента України. URL: <http://www.president.gov.ua/> (дата звернення: 03.09.2023).
2. Верховна Рада України. URL: <http://www.rada.gov.ua/> (дата звернення: 03.09.2023).
3. Кабінет Міністрів України. URL: <http://www.kmu.gov.ua/> (дата звернення: 03.09.2023).

Завідувач кафедри

Василь ШИКЕРИНЕЦЬ